

Форма № Н - 3.04

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ
КРЕМЕНЧУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА ОСТРОГРАДСЬКОГО
Кафедра «Здоров'я людини та фізична культура»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної
та методичної роботи

В. В. Костін
2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОСНОВИ ПРАКТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ФІЗИЧНІЙ ТЕРАПІЇ ТА
ЕРГОТЕРАПІЇ (ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ)

(назва навчальної дисципліни)

спеціальність 227 – Фізична терапія, ерготерапія

(шифр і назва спеціальності)

інститут механічної інженерії, транспорту та природничих наук

(назва інституту, факультету, відділення)

Освітнього ступеня «бакалавр»

КРЕМЕНЧУК 2022

Робоча програма з дисципліни «Основи практичної діяльності у фізичній терапії та ерготерапії (вступ до спеціальності)» для студентів зі спеціальності 227 – «Фізична терапія, ерготерапія» 28. 08. 2022 року – 12 с.

Розробники програми: О. І. Антонова, к. б. н., доцент
Ю. С. Івакіна, викладач

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри здоров'я людини та фізичної культури

Протокол від 30 серпня 2022 року № 1

завідувач кафедри

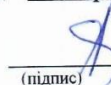

_____
(підпис)

(О. І. Антонова)
(прізвище та ініціали)

Схвалено методичною комісією КрНУ зі спеціальності 227 – «Фізична терапія, ерготерапія»

Протокол від 30 серпня 2022 року № 1

Голова

_____
(підпис)

(О. І. Антонова)
(прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 9,0	Галузь знань <u>01 «Охорона здоров'я»;</u>	Обов'язкова	
Модулів – 1	Спеціальність <u>227 – «Фізична терапія, ерготерапія»;</u>	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 1		1-й	-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання – реферат		Семестр	
Загальна кількість годин – 270		1-й	-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 10	Освітній ступінь: бакалавр	30 год.	– год.
		Практичні, семінарські	
		30 год.	– год.
		Лабораторні	
		30 год.	– год.
		Самостійна робота	
		180 год.	– год.
	Вид контролю: іспит		

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Основи практичної діяльності у фізичній терапії та ерготерапії (вступ до спеціальності)» є формування у студентів знань щодо Міжнародної класифікації функціонування (МКФ) та її можливостей застосування у практиці фізичного терапевта; вивчення принципів фізичного тренування, обліку ефективності занять фізіотерапевтичними вправами, ознайомлення з теоретичним й практичним матеріалом щодо використання основних засобів фізичної терапії та ерготерапії в осіб різних нозологічних груп.

Завданням дисципліни «Основи практичної діяльності у фізичній терапії та ерготерапії (вступ до спеціальності)» є сформуванню у студентів систему знань про сферу майбутньої професійної діяльності фізичного терапевта, ерготерапевта.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні після успішного засвоєння навчальної дисципліни формувати наступні програмні компетентності та результати навчання:

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності

ФК 01. Здатність пояснити пацієнтам, клієнтам, родинам, членам міждисциплінарної команди, іншим медичним працівникам потребу у заходах фізичної терапії, ерготерапії, принципи їх використання і зв'язок з охороною здоров'я.

ФК 08. Здатність ефективно реалізовувати програму фізичної терапії та/або ерготерапії.

ФК 09. Здатність забезпечувати відповідність заходів фізичної терапії та/або ерготерапії функціональним можливостям та потребам пацієнта/клієнта.

ФК 10. Здатність проводити оперативний, поточний та етапний контроль стану пацієнта/клієнта відповідними засобами й методами (додаток 1) та документувати отримані результати.

ФК 11. Здатність адаптовувати свою поточну практичну діяльність до змінних умов.

Програмні результати навчання

ПР 01. Демонструвати готовність до зміцнення та збереження особистого та громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини та проведення роз'яснювальної роботи серед пацієнтів/клієнтів, членів їх родин, медичних фахівців, а також покращенню довкілля громади.

ПР 04. Застосовувати у професійній діяльності знання біологічних, медичних, педагогічних та психосоціальних аспектів фізичної терапії та ерготерапії.

ПР 05. Надавати долікарську допомогу при невідкладних станах та патологічних процесах в організмі; вибрати оптимальні методи та засоби збереження життя.

ПР 09. Реалізувати індивідуальні програми фізичної терапії, ерготерапії.

ПР 10. Здійснювати заходи фізичної терапії для ліквідації або компенсації рухових порушень та активності.

ПР 11. Здійснювати заходи ерготерапії для ліквідації або компенсації функціональних та асоційованих з ними обмежень активності та участі в діяльності.

ПР 12. Застосовувати сучасні науково-доказові дані у професійній діяльності.

2. Програма навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1. «Загальна характеристика дисципліни «Основи практичної діяльності у фізичній терапії та ерготерапії (вступ до спеціальності)».

Тема 1. Розвиток напряму фізична терапія та ерготерапія. Фізична терапія та фізична реабілітація: відмінності та загальні риси. Всесвітня конфедерація фізичної терапії: структура та загальні положення.

Тема 2. Характеристика та діяльність фахівця з фізичної терапії, ерготерапії. Посади і посадові обов'язки фізичного терапевта.

Тема 3. Загальне поняття про реабілітацію. Спілкування з пацієнтом. Етичний кодекс фахівця з фізичної реабілітації.

Тема 4. Дослідження ролі МКФ в навчанні фахівців. Міжнародна класифікація функціонування (МКФ): поняття активності, участі, функцій, структур, контекстуальних чинників. Охарактеризувати структуру та компоненти МКФ.

Тема 5. Практичне використання МКФ в діяльності фізичного терапевта. Цілі МКФ. Взаємодія концепцій МКФ. Застосування МКФ в плануванні реабілітаційного втручання. Розкрити зміст поняття міждисциплінарний підхід (команда) в реабілітації.

Тема 6. Мультидисциплінарний принцип роботи. Поняття реабілітаційного потенціалу. Поняття мультидисциплінарної бригади.

Тема 7. Програмування реабілітаційних втручань при різних патологіях: загальні положення щодо побудови програми. SMART-цілі. Довго- та короткострокові цілі при плануванні реабілітаційних втручань при різних патологіях. Постановка реабілітаційних цілей спеціалістів команди (пацієнт – лікар – фізичний терапевт – ерготерапевт – логопед – соціальний працівник). Зміст цілей у SMART форматі (коротко та довготермінові цілі).

Тема 8. Принципи програмування занять в реабілітації пацієнтів з різними патологіями. Принципи профілактики в ФРМ. Педагогічні принципи в роботі фізичного терапевта з пацієнтом.

Тема 9. Послідовність дій фізичного терапевта при програмуванні фізіотерапевтичних втручань. Оцінка ефективності проведених реабілітаційних втручань. Значення окремих факторів для ефективної реабілітації.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	денна форма		Заочна форма	
	усього	у тому числі	усього	у тому числі

		л	п	ла а б	ін д	с.р		л	п	ла б	інд	с.р
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. «Загальна характеристика дисципліни «Основи практичної діяльності у фізичній терапії та ерготерапії (вступ до спеціальності)».												
Тема 1.	26	2	2	2	-	20	-	-	-	-	-	-
Тема 2.	26	2	2	2	-	20	-	-	-	-	-	-
Тема 3.	26	2	2	2	-	20	-	-	-	-	-	-
Тема 4.	32	4	4	4	-	20	-	-	-	-	-	-
Тема 5.	32	4	4	4		20	-	-	-	-	-	-
Тема 6.	32	4	4	4		20	-	-	-	-	-	-
Тема 7.	32	4	4	4	-	20	-	-	-	-	-	-
Тема 8.	32	4	4	4	-	20	-	-	-	-	-	-
Тема 9.	32	4	4	4	-	20	-	-	-	-	-	-
Усього годин	270	30	30	30	-	180	-	-	-	-	-	-

3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Розвиток напрямку фізична терапія та ерготерапія. Фізична терапія та фізична реабілітація: відмінності та загальні риси. Всесвітня конфедерація фізичної терапії: структура та загальні положення.	2
2	Характеристика та діяльність фахівця з фізичної терапії, ерготерапії. Посади і посадові обов'язки фізичного терапевта.	2
3	Загальне поняття про реабілітацію. Спілкування з пацієнтом. Етичний кодекс фахівця з фізичної реабілітації.	2
4	Дослідження ролі МКФ в навчанні фахівців. Міжнародна класифікація функціонування (МКФ): поняття активності, участі, функцій, структур, контекстуальних чинників. Охарактеризувати структуру та компоненти МКФ.	4
5	Практичне використання МКФ в діяльності фізичного терапевта. Цілі МКФ. Взаємодія концепцій МКФ. Застосування МКФ в плануванні реабілітаційного втручання. Розкрити зміст поняття міждисциплінарний підхід (команда) в реабілітації.	4
6	Мультидисциплінарний принцип роботи. Поняття реабілітаційного потенціалу. Поняття	4

	мультидисциплінарної бригади.	
7	Програмування реабілітаційних втручань при різних патологіях: загальні положення щодо побудови програми. SMART-цілі. Довго- та короткострокові цілі при плануванні реабілітаційних втручань при різних патологіях. Постановка реабілітаційних цілей спеціалістів команди (пацієнт – лікар – фізичний терапевт – ерготерапевт – логопед – соціальний працівник). Зміст цілей у SMART форматі (коротко та довготермінові цілі).	4
8	Принципи програмування занять в реабілітації пацієнтів з різними патологіями. Принципи профілактики в ФРМ. Педагогічні принципи в роботі фізичного терапевта з пацієнтом.	4
9	Послідовність дій фізичного терапевта при програмуванні фізіотерапевтичних втручань. Оцінка ефективності проведених реабілітаційних втручань. Значення окремих факторів для ефективної реабілітації.	4
	Разом:	30

6. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Розвиток напряму фізична терапія та ерготерапія. Фізична терапія та фізична реабілітація: відмінності та загальні риси. Всесвітня конфедерація фізичної терапії: структура та загальні положення.	2
2	Характеристика та діяльність фахівця з фізичної терапії, ерготерапії. Посади і посадові обов'язки фізичного терапевта.	2
3	Загальне поняття про реабілітацію. Спілкування з пацієнтом. Етичний кодекс фахівця з фізичної реабілітації.	2
4	Дослідження ролі МКФ в навчанні фахівців. Міжнародна класифікація функціонування (МКФ): поняття активності, участі, функцій, структур, контекстуальних чинників. Охарактеризувати структуру та компоненти МКФ.	4
5	Практичне використання МКФ в діяльності фізичного терапевта. Цілі МКФ. Взаємодія концепцій МКФ. Застосування МКФ в плануванні реабілітаційного втручання. Розкрити зміст поняття міждисциплінарний	4

	підхід (команда) в реабілітації.	
6	Мультидисциплінарний принцип роботи. Поняття реабілітаційного потенціалу. Поняття мультидисциплінарної бригади.	4
7	Програмування реабілітаційних втручань при різних патологіях: загальні положення щодо побудови програми. SMART-цілі. Довго- та короткострокові цілі при плануванні реабілітаційних втручань при різних патологіях. Постановка реабілітаційних цілей спеціалістів команди (пацієнт – лікар – фізичний терапевт – ерготерапевт – логопед – соціальний працівник). Зміст цілей у SMART форматі (коротко та довготермінові цілі).	4
8	Принципи програмування занять в реабілітації пацієнтів з різними патологіями. Принципи профілактики в ФРМ. Педагогічні принципи в роботі фізичного терапевта з пацієнтом.	4
9	Послідовність дій фізичного терапевта при програмуванні фізіотерапевтичних втручань. Оцінка ефективності проведених реабілітаційних втручань. Значення окремих факторів для ефективної реабілітації.	4
	Разом:	30

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Розвиток напряму фізична терапія та ерготерапія. Фізична терапія та фізична реабілітація: відмінності та загальні риси. Всесвітня конфедерація фізичної терапії: структура та загальні положення.	20
2	Характеристика та діяльність фахівця з фізичної терапії, ерготерапії. Посади і посадові обов'язки фізичного терапевта.	20
3	Загальне поняття про реабілітацію. Спілкування з пацієнтом. Етичний кодекс фахівця з фізичної реабілітації.	20
4	Дослідження ролі МКФ в навчанні фахівців. Міжнародна класифікація функціонування (МКФ): поняття активності, участі, функцій, структур, контекстуальних чинників. Охарактеризувати структуру та компоненти МКФ.	20
5	Практичне використання МКФ в діяльності фізичного терапевта. Цілі МКФ. Взаємодія концепцій МКФ.	20

	Застосування МКФ в плануванні реабілітаційного втручання. Розкрити зміст поняття міждисциплінарний підхід (команда) в реабілітації.	
6	Мультидисциплінарний принцип роботи. Поняття реабілітаційного потенціалу. Поняття мультидисциплінарної бригади.	20
7	Програмування реабілітаційних втручань при різних патологіях: загальні положення щодо побудови програми. SMART-цілі. Довго- та короткострокові цілі при плануванні реабілітаційних втручань при різних патологіях. Постановка реабілітаційних цілей спеціалістів команди (пацієнт – лікар – фізичний терапевт – ерготерапевт – логопед – соціальний працівник). Зміст цілей у SMART форматі (коротко та довготермінові цілі).	20
8	Принципи програмування занять в реабілітації пацієнтів з різними патологіями. Принципи профілактики в ФРМ. Педагогічні принципи в роботі фізичного терапевта з пацієнтом.	20
9	Послідовність дій фізичного терапевта при програмуванні фізіотерапевтичних втручань. Оцінка ефективності проведених реабілітаційних втручань. Значення окремих факторів для ефективної реабілітації.	20
	Разом:	180

8. Індивідуальне завдання – написати реферат на обрану тему.

9. Методи навчання - методи проектного та проблемного навчання, методи показу, розказу, наочні.

Діяльність студента:

- слухання лекцій;
- виступ з повідомленням на практичному, лабораторному занятті;
- виголошення доповіді на практичних, лабораторних заняттях;
- участь у дискусії на практичних заняттях;
- самостійне конспектування додаткової літератури та її аналіз.

10. Методи контролю – традиційні та тестові контрольні роботи для оперативного, поточного, підсумкового контролю, усне опитування, виконання залікового індивідуального завдання.

**11. Розподіл балів, які отримують студенти
для заліку
для екзамену**

Поточне тестування, самостійна та індивідуальна робота	Підсумковий тест (екзамен)	Сума
--	----------------------------	------

Змістовний модуль №1	20	100
Т 1-9		
40		

T1, T2 ... T 9 – теми змістових модулів.

Критерії оцінювання результатів вивчення дисципліни «Основи практичної діяльності у фізичній терапії та ерготерапії (вступ до спеціальності)». Методика базується на тому, що за умови повного та успішного виконання навчального плану за конкретною дисципліною протягом семестру, студент може отримати максимально можливу кількість балів. $N_{\text{бmax}}=100$.

За пропозицією нині діючого університетського положення про оцінювання успішності студентів за 100-бальною системою передбачений наступний розподіл максимальних балів:

- за відвідування лекційних занять – $N_{\text{лmax}} = 10$;
- за екзамен – $N_{\text{емax}} = 20$;
- решта видів занять – $N_{\text{прmax}} = 70$.

Третя позиція в цьому переліку розподіляється на всі види занять, що передбачені навчальним планом, тобто у найбільш загальному випадку:

$$N_{\text{рmax}} = N_{\text{лбmax}} + N_{\text{прmax}}$$

Отримаємо максимальну кількість, що може бути одержана студентом за кожне заняття, а саме:

$$N_{\text{л}} = \frac{N_{\text{лmax}}}{n_{\text{л}}};$$

$$N_{\text{лб}} = \frac{N_{\text{лбmax}}}{n_{\text{лб}}}; \quad N_{\text{пр}} = \frac{N_{\text{прmax}}}{n_{\text{пр}}};$$

де $n_{\text{л}}$, $n_{\text{лб}}$, $n_{\text{пр}}$ – кількість лекцій, лабораторних та практичних занять, передбачених навчальним планом на поточний семестр.

Принципи визначення конкретної кількості балів, що отримує студент за кожну конкретну контрольну точку

Головним принципом визначення конкретної кількості балів, що отримує студент за кожну конкретну контрольну точку, є врахування рівня продемонстрованих студентом знань та навичок, оцінених за критеріями оцінки, затвердженими розпорядженням по КрНУ від 12.11.2012р. та успішності і своєчасності виконання студентом навчального плану.

Бал за відвідування лекційних *занять* враховується автоматично за кількістю фактично відвіданих студентом занять відповідно до відміток у журналі академічної групи та робочому журналі викладача.

$$N_{\text{лфакт}} = N_{\text{л}} \cdot \text{плфакт},$$

де плфакт – кількість лекційних занять, фактично відвіданих студентом.

Бал за практичне заняття нараховується наступним чином:

$$N_{\text{прфакт}} = \sum_{i=1}^{n_{\text{пр}}} (N_{\text{пр}i} \cdot k_{\text{я}i}),$$

де $k_{\text{я}}$ – коефіцієнт якості проведення практичного заняття.

Означений коефіцієнт враховує рівень знань та навичок, продемонстрованих студентом під час практичного заняття (наприклад, відповідь у дошки) та виконання тестового завдання

$$k_{\text{я}} = \frac{B}{5},$$

де $B = 2,3,4,5$ – підсумкова кількість балів, виставлена викладачем студенту за практичне заняття.

Отже, відпрацювань практичних занять не передбачається. Якщо студент пропустив практичне заняття без поважних причин, йому виставляється за це заняття бал $B = 0$.

Отже, виконання навчального процесу є обов'язковою умовою для одержання позитивного результату в цілому за семестр.

Запропонований вище алгоритм оцінювання фактично визначив і принципи формування контрольних точок, а саме:

1. Поточний контроль містить в собі:

- бали за відвідування лекційних занять;
- бали, одержані за практичні заняття.

Максимальна кількість балів, яку може одержати студент за всі складові поточного контролю складає:

$$N_{\text{потмах}} = N_{\text{лмах}} + N_{\text{рмах}} = 10 + 70 = 80$$

Підсумковий контроль знань у формі екзамену може забезпечити студенту максимальну кількість балів $N_{\text{емах}} = 20$, але врахування цієї кількості пропонується здійснювати у наступний спосіб:

$$N_{\text{бфакт}} = N_{\text{потфакт}} \cdot k_{\text{я}},$$

де $k_{\text{я}}$ – коефіцієнт якості знань, виявлених на екзамені, який визначається наступним чином:

$$k_{\text{я}} = \frac{B}{4} \cdot \tau,$$

де $B = 3,4,5$ – кількість балів, одержаних на екзамені (при $B = 2$, $k_{\text{я}} = 0$); τ – коефіцієнт своєчасності виконання навчального плану, він визначається у наступний спосіб: $\tau = 1$ якщо екзамен складено с першої спроби за графіком сесії; $\tau = 0,9$ якщо це результат першого перескладання; $\tau = 0,8$ якщо це результат другого перескладання.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90–100	A	відмінно	

82–89	B	добре	зараховано
74–81	C		
64–73	D	задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Методичне забезпечення

1. Антонова О. І. Методичні вказівки щодо виконання практичних робіт з навчальної дисципліни «Основи практичної діяльності у фізичній терапії та ерготерапії (вступ до спеціальності)». Кременчук: Видавничий відділ КрНУ, 2022. 37 с.
2. Антонова О. І. Методичні вказівки щодо самостійної роботи з навчальної дисципліни ««Основи практичної діяльності у фізичній терапії та ерготерапії (вступ до спеціальності)»». Кременчук: Видавничий відділ КрНУ, 2022. 12 с.

13. Рекомендована література

Основна:

1. Аксельсон П., Чесни Д.Я., Мінкель Ж. Керівництво для вибору інвалідного візка. Львів: Місіонер, 2002. 72 с.
2. Аксельсон П., Чесни Д. Я., Мінкель Ж. Посібник для підготовки користувача інвалідним візком з ручним приводом. Львів: Місіонер, 2002. 172 с.
3. Бармашина Л. Формування середовища життєдіяльності для мало мобільних груп населення. К.: Союз-Реклама, 2000. 89 с.
4. Лікувальна фізкультура та спортивна медицина: підручник для студентів вищих навч. мед. закладів / за ред. В.В. Канчука, Г.В. Дзяка. К: Здоров'я, 1995. 312с.
5. Міжнародна класифікація функціонування, обмежень життєдіяльності і здоров'я (МКФ) Повна фінальна версія.
<http://www3.who.int/icf/icftemplate.cfm>.
6. Мухін В. М. Фізична реабілітація: підручник. К.: Олімп. л-ра, 2009. 488 с.
7. Христова Т. Є. Основи лікувальної фізичної культури: навчальний посібник. Мелітополь: ТОВ «Колор Принт», 2015. 172 с.
8. Чуприна О. В. Домедична підготовка : курс лекцій [Текст]. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2017. 120 с.